XXIII. évfolyam. Pécs, 1895. kedd, május hó 28. 121-ik szám.

Előfizetési árak:
Egész évre . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . 5 » — »
Negyedévre . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT, Király-utcza 4. sz.
Az arany hajó szállodával szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztési iroda:
PÉCSETT, Mária-utca 1-ső szám
I. EMELET
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések
a kiadóhivatalban vétetnek t

Inczédy-jubileum.

Pécs, 1895. május 27

Ritka és lélekemelő ünnepre virradt ma Pécs város művelt közönsége. A zirc-cisterci rend pécsi főgimnáziuma igazgatójának, Inczédy Dénesnek 30 éves tanári pályafutását ünnepelték rendtársai, volt és jelenlegi tanitványai s a nagyközönség. Az ünnepeltnek mesterkéletlen és valódi szivnemességen alapuló szerénysége egyrészről, s az ünneplők kebléből az ész, jellem és kedély jelességei iránt elemi erővel felbuzgó lelkesedés, hála és elismerés másrészről oly magasztos fénynyel aranyozták be ezt az ünnepséget, mely mai anyagias, önző és a magasabb erkölcsi eszmények iránt fogékonytalan korunkban méltán ámulattal tölthette el a szemlélőt.

Mi is volt képes előidézni ezt az osztatlan lelkesedést, az elismerés és hódolatnak ezt a tüntető megnyilatkozását egy egyszerü szerzetes iránt, ki sem földi javakat, sem kegyeket nem osztogat, kitől magas állásokat, kitüntetést vagy anyagi előnyöket senki sem vár, mert ha mindezek fölött rendelkeznék is, nem a hizelgők seregének jutalmazására használná fel azokat.

A tanári pályán eltöltött harminc éves munkálkodás bizonyára elismerésre érdemes, ámde hányan vannak, kik még huzamosabb tanárkodás után is nyomtalanul tünnek el működésük szinteréről, mig a mai nap hősét, kiről pedig bizvást elmondhatjuk, hogy az ünnepeltetést teljes világéletében kerülte, a rajongó szeretet és tisztelet, az elismerés és hála oly glóriája övezi, mely bármely nagyratörő szellem vágyainak méltó célpontját képezhetné.

Nem a tanszéken eltöltött évek sokasága volt tehát egyedüli előidézője annak, hogy a mai napon annyi nemes érzelemtől láttuk buzogni az ünneplők nagy seregét, oroszlánrésze ebben az ünnepelt szellemi és erkölcsi jelességeinek volt.

Az a mély tudományos készültség, melylyel Inczédy a gondjaira bizott ifjuságot világító fáklya gyanánt vezérelte a tudományoknak éppen amaz ágaiban, melyeknek korunk legbámulatosabb vivmányai köszönhetők, tiszteletet parancsoltak mindig a soha sem tétovázó vezér irányában. Semmi sem képes a tanitványban tanára iránt nagyobb tiszteletet gerjeszteni, mint ha arról győződik meg, hogy ez a tudományt nem kenyérkeresetkép, hanem ambicióval, a tudás vágyától lelkesitve műveli. Hogy Inczédyben a tanitványok harminc éven át ezt a magasabb tudásvágytól lelkesülő tudóst ismerték fel, azt fényesen bizonyitotta be ma az a tisztelet, melylyel az iskola padjaiból már régen kikerült tanitványai is a jeles tanárnak adóztak.

Szigoru tanár ritkán szokott kedvence lenni a könnyüvérü fiatalságnak, mely rendesen azt ajándékozza meg bizalmával, szeretetével, ki el-el mókáz vele, hibái iránt elnéző s nem nagy igényekkel lép fel irányában. Inczédy mindennek ellentéte volt; a tanitványokkal való érintkezésében mindig komoly, a kötelességek teljesitését minden irányban szigoruan megkövetelő tanár volt, s mégis ritkán jutott osztályrészül tanárnak tanitványai szeretete és bizalma oly nagy mértékben, mint Inczédynek. Ennek a sajátságos jelenségnek okát feltaláljuk Inczédy páratlan igazságszeretetében és szókimondó egyeneslelkűségében. A kit ő büntetett, soha sem zúgolódott, mert kénytelen volt elismerni, hogy megérdemelte büntetését, a kit megbuktatott, az soha sem panaszkodhatott a klasszfikáció hamis voltáról, mert kinevették volna a pajtásai.

Ha aztán szóval vagy tettel segiteni kellett valakin, Inczédyt mindig az elnyomottak, a segélyre szorulók pártján látta az ifjuság, természetes tehát, hogy a szeretet ily tanár iránt oly mily gyökereket vert a zsenge szivekbe, melyeket onnét az élet viharai sem képesek kitépni.

Mindezekhez ha még hozzáveszszük az ünnepelt tanár mély vallásosságát, tiszta hazafiságát, minden hiuságtól ment szerénységét: senki sem fogja csodálhatni, ha tanitványaiban a tisztelet és szeretet érzelmeihez véghetlen becsülés is társult, mely nemes érzelmek megnyilatkozása oly magasztossá tette a mai ünnepet.

* * *

Magáról a megható jelenetekben gazdag ünnepély lefolyásáról következőkben számolunk be:

Kevéssel 8 óra előtt vonult az ünneplők serege a belvárosi plébánia templomba, hogy a hálaadó isteni tiszteleten részt vegyen. Ott láttuk Klamarik miniszteri tanácsost, a helybeli hatóságok fejeit, a jubiláns volt tanitványai közt városunk, megyénk, sőt az ország más vidékeiről egybesereglett jeleseket, igy Budapestről Váradi Antal jeles költőnket és Dolenecz József fővárosi hirlapirót, Dvorzsák Jánost, a szofiai érsek titkárát s többeket a szomszédos Somogy és Tolna vármegyékből.

Az ünnepélyes Te Deumot és szt. misét Vajda Ödön, a zirc ciszterci rend apátja celebrálta fényes segédlettel, mialatt a főgimnáziumi ifjuság énekkara szabatos énekével emelte a hivők áhitatát.

Mise végeztével az egész közönség a városi tornacsarnok ünnepiesen diszitett tágas helyiségébe vonult s azt minden zugában zsufolásig megtöltötte.

Az ünnepelt igazgató tanár Klamarik miniszt. tanácsos, Kardos Kálmán főispán, Aidinger János polgármester, Vajda Ödön zirci apát és a tanári kar által környezve a közönség zugó éljenzései közt helyet foglalván az előre elkészitett emelvényen, a gimnáziumi ifjuság énekkara nyitotta meg az ünnepséget Kreutzer „Az Urnak napja ez“ cimü szerzeményének összevágó előadásával, minek végeztével szót emelt Klamarik miniszteri tanácsos, hangsulyozván, hogy ünnepelt tanárnak hosszu pályáján szerzett érdemei elhatottak a trón zsámolyáig s ezek elismerésében a legalkotmányosabb király járt legelől, midőn Inczédy Dénesnek a Ferenc József rend lovagkeresztjét adományozta A midőn tehát ezt az érdemrendet az ünnepelt tanférfiunak mellére tűzi, azt kivánja, hogy legyen a magyar királynak mindig hű lovagja, a hazának jó fia. Üdvözli ezután a jubilánst a m. kir. közoktatásügyi miniszter nevében is, ki szónokot képviseletével és szerencsekivánatainak átadásával megbizta. Mikor a valódi érdemnek a legmagasabb köröktől kezdve a társadalom minden rétege által való ily impozáns elismerését látja, meggyőződik róla, hogy a mi korunkra nem alkalmasható többé a rómaiak közmondása, hogy a kit az istenek gyülölnek, tanitóvá teszik. Ma már nemcsak nemes, de hálás pálya is a tanitás; de különösen a középiskolai tanár tölt be fontos hivatást, mert ő képezi a nemzet középosztályát, intelligenciáját, mely a nép vezérlésére van hivatva. Hogy ezt a nemes hivatást Inczédy még sokáig gyakorolhassa, kiván neki istentől kitartást, egészséget és hosszu életet.

Incédy Dénes emelt szót ezután hangsulyozva, hogy kitüntetés után soha sem vágyakozott, annál hálateltebb szivvel fogadja a legmagasabb helyről jövő elismerést, mit kétszerte becsesebbé tesz előtte az a körülmény, hogy az a rend, melynek tagjai közé emeltetni méltónak találtatott, Magyarország legalkotmányosabb királyának nevét viseli. Nem zajos sikerek jutalmazásául jutott osztályrészeül ez a kitüntetés, hosszu évek csendes, feltünés nélküli munkálkodásra tette az fel a koronát, ujabb bizonyitékául annak, hogy a királyi kegy fényes sugarai nemcsak a magas bérceket, nemcsak a büszke égbetörő tölgyeket aranyozza be, hanem éltető melege lehet a völgyek mélyére is, besugározva az alacsony, de gyümölcsöt hozó fákat is. Hálatelt szivvel mond köszönetet a szeretett uralkodónak, kivánva, hogy őt a mennybeli atya népei örömére még sokáig éltesse.

A közönség részéről felzúgó hatalmas éljenzése után a gimnáziumi énekkar Hoffer „Király-himnusz“-át énekelte el elismerésre méltó precizitással.

A pécsi főgimnázium tanári kara lépett ezután az emelvényre, hogy üdvözölje a szeretett igazgatót. Szónokuk Gyikos Péter, főgimnáziumi tanár oly magas röptü beszéddel üdvözölte a jubilánst, hogy élvezetet vélünk szerezni olvasóinknak, ha ezt a gyönyörü beszédet a következőkben egész terjedelmében közöljük:

Főtisztelendő Igazgató ur!
Tisztelt és szeretett vezérünk!

Harminc éves tanügyi munkásság ünneplésére gyültünk ma együvé, hogy fenkölt személye iránti tiszteletünk, szeretetünk, hálánk és ragaszkodásunk érzelmeit tolmácsoljuk s adóját lerójuk. — A nagyérdemü közönség személyében Pécs városa, Baranya s a szomszédos vármegyék (igy tehát részben az ország) e percekben egy családdá olvad azonos meggyőződéssel és érzülettel. E család egyik tagja a pécsi kath. főgimnázium tanári kara az ő ifjuságával. — S bár a dicsőség és tisztelet tényeit szivesen megosztjuk másokkal, ünneplésedből a főrészt — kedves köteleségből — magunk számára kérjük.

Igen jeles férfiu! az a testület áll most előtted, melynek hivatásod 1865-ben avatott tagjává. Nehéz időket élt akkor nemzetünk. A szabadságharcz keserves utóhangjai még országszerte zúgtak; — államéletünk folyama még nem jutott vissza rendes medrébe; ép ekkor jelölte ki Deák Ferenc, a haza bölcse, az engesztelődés utját. Erre bizalom és remény kelt a nemzetben. Lelkesedés szállja meg a sziveket. Mindenki látja és érzi a mulasztást. Tenni, munkálkodni, — ez lesz a jelszó.

S te megértetted a kor szavát. Odaadó munkával ismereteket gyüjtöttél s életednek 22-ik évében mint kész tanár foglaltad el a főgymn. mennyiség- és természettani tanszékét. Itt gyüjtéd azon babérokat, melyeket ma kosoruba fonunk homlokod körül.

Mint tanár hivatásod magaslatán álltál mindenkor, biztos és alapos ismereteid, tudásod tartalma és foka személyednek tisztelőket, előadásaid természetessége s józan világossága meg a tudománynak uj munkásokat szerzett tanitványaid soraiban.

De te nemcsak tanitottál, — neveltél is. S ezer szerencsére a nevelés eszközeit magadban hordozád. Kristálytiszta jellemed, önzetlen egyéniséged, igazi jóakaratod, gyermekded lelkületed, kivétel alá nem eső osztó igazságérzeted ifjut és szülőt örökre lekötelezett irántad. De meghajoltak egyéni tulajdonaid előtt kartársaid is, kik benned, már az egyszerü tanárban mesteröket, vezérlő szellemöket s követésre méltó példányképöket tisztelték.

De mindezeknél — melyek pedig együttes hatásukban az egyéni nagyság ritka alakját tárják elénk — nagyobb volt a Te szerénységed. Az ókor classicus typusai példájára a kötelességteljesités volt első kötelességed, — az elismerést, jutalmat tenmagadban kerested és meg is találtad. — S ha te egy alkotmányos érzület nélküli testületnek vagy tagja, mint tanár éled át életéveidet, boldogitva munkáddal tanitványaidat, de a szélesebb körü működés utja soha sem nyilik meg előtted. Szerencsére azonban bajtársaid bizalma kiragadott áldásos munkásságod szükebb köréből s kezedbe adta a zászlót, mely e szót hirdeti mindenfelé: — Az ifjuság! — Amit lelked hosszu tanári pályádon meggyőződéssé érlelt, amit élettapasztalatod helyesnek bizonyitott, immár megvalósithattad. Irányt adtál; éltető lelket leheltél intézetünkbe, táborkarodat, a tanári kart, sőt az egész ifjuságot győszelem nélkül hóditád meg magadnak s azon szellemnek, a melyet te képviselsz.

Mig az égi testek keringésének, a szám és alak viszonyának s a természeti tüneményeknek törvényszerüségét hat lustrumon át tudományos meggyőződéssel kutatád és hirdetéd: ma szinről szinre láthatod, hogy a természeti törvények az erkölcsi világban ismétlődnek. Avagy általános ünneplésed nem igazolja-e, hogy erő nem vész el, hanem csak átalakul? s hogy minél nagyobb az egymásra ható testek tömege, s ezek minél köselebb vannak egymáshoz, a vonzás is annál nagyobb? Igen, becsülettel végzett munkád, az ifjuság igaz szeretete, a haza hű szolgálata, valláserkölcsi életed tiszteletreméltó volta, szerzetesi és papi erényeid tükröződnek le most ünneplésed tényeiben.

S mily fölemelő a jelenség! Görögország nagy embereit, egy Themistoklest, Aristidest és Kimont számkivetésbe küldi: nálunk meg az egyszerü polgárt a haza tiszteli meg érdemeiért. Ha valaki, mi

bajtársaid telünk el nemes önérzettel annak láttára, hogy a koronás király érdemrenddel ékesitette föl nemes kebledet. Mi, munkásságod szemlélői, küzdelmeidnek részesei, egész egyéniségednek ismerői tudjuk legjobban, mily érdemes sziv dobog azon érdemrend alatt.

Sokratest tanitványai biztatták, hogy szökjék meg a halál elől, téged meg tanitványaid már éltedben halhatatlanitanak, midőn ösztöndij alapjukat nevedhez füzik. A római praetorianus a hatalom és zsákmány vágyával kisérte vezérét diadalmenetében: mi meg, hű testvéreid a kegyelet oltárára saját képedet helyezzük ily utalással: Ime az ember!

Hulljon le hát e képről a lepel . . . hiszen életed nyitott könyv, melyet lepel sohasem takart. S most midőn kegyeletünk oltárán a tisztelet, a szeretet és becsülés áldozata hangra lobban és egyéniségedet a dicsőség fénye fogja körül: érzem, hogy e magasztos jelenethez még a holtak szelleme is elszáll. Igen! Te, ki 30 éves pályádon nemzedékeknek lettel szülőivé, ma ismét fiuvá leszel, midőn életadóid, édes atyád és jó anyád szellemét oltárunk körül lebegni látod. Áldó karjaikat terjesztik ki föléd, boldogságot esdenek le reád. Mi pedig hű bajtársaid, kik eddig is hiven álltunk őrt melletted s küzdöttünk a valláserkölcsi, hazafias és tudományos eszmék megvalósulásáért, hűségünket megujitjuk s volt tanitványaiddal és jelen ifjuságunkkal buzgón kérjük Istent:

Ép testi és szellemi erőben légy még soká vezére főgimnáziumunknak, irányitója működésünknek és szerető atyja azon ifjuságnak, melyet a haza gondjaidra biz! Emléked pedig maradjon mindig kegyeletes kapocs a főgimn. s a jelen és a jövő nemzedék között! Élj soká boldogul!

Inczédy meghatottan köszönte meg rend- és tanártársainak ezt a szép üdvözletét s kiemelte, hogy abban az elismerésben, mely a mai napon oly pazarul jut osztályrészeül, az oroszlánrész tanártársait illeti meg, kik mindenkor lelkes támogatói voltak abban a munkában, melyért ma jutalmát oly bőségesen aratja. A szerzetes rendi tanárok kettős kötelékkel vannak füzve ahhoz a pályához, melyet élethivatásuknak választottak: ez a kettős kötelesség a szerzetesi és a tanári eskü; ez szabja meg az irányt, mely világitó fáklya gyanánt fényeskedik előttük a nevelés terén. A szerzetes rendi tanári kar kettős szárnyakon emelkedhetik csak, a hit és a tudomány szárnyain, bármelyik hiányzanék is ezek közül, náluk emelkedésről nem lehetne szó, csak vergődésről. A pályatársak részéről felajánlott arcképet az intézetnek adja át, függjön az ott, hol a tanárok és az ifjuság összegyülekezni szokott, legyen ott legalább külső alakjában akkor is, a mikor már elköltözött körükből és csak szelleme lengi át a szeretett helyet.

A volt tanitványok serege gyült ezután az emelvényre, egészen betöltve annak tágas területét és szónokuk, Majorossy Imre városi főjegyző ékes szavakban adott kifejezést az iskolából kikerült tanitványok szeretetének, tiszteletének, hálájának a kitünő tanár iránt, kit igazán az Isten vezérelt arra a pályára, melyen önzetlenül, odaadással, kitartással nevelt oly sok hasznos polgárt a hazának. A tanitványok egészen a szeretett tanár lelkületének megfelelő emléket kivántak a mai napra állitani, midőn Inczédy Dénes nevére egy ösztöndijat alapitanak, melynek alapitó oklevelét ezennel átadja a jubilánsnak; a tanitványok háláját pedig tolmácsolja az emlékirat, melyet diszes kiállitásban szintén átnyujt a szeretett tanárnak.

Az átnyujtott diszes album szövege a következő:

Főtisztelendő Igazgató Úr!

Szeretve tisztelt volt tanárunk!

Felette nehéz, mert önfeláldozást, a saját érdekéről lemondást igénylő, de a közjóra naponként áldást osztó tanári pályára szentelni az egész életet, valóban nemes elhatározás!

Ha valaki, úgy Főtisztelendőséged, szeretve tisztelt volt tanárunk, az emlitett nemes pályának nem hivatott osztályosa csak, hanem példaadó kitünősége, — mert hisz önnek ifjukori lelkesedése, mely ezen fárasztó életutra vezérelte, — harminc év nagy nehézségei, küzdelmei, keserüségei dacára is, miként a nap: ős erejében ragyog, melegit és termékenyit egyaránt!

Ily férfiu a valódi erény tökélye; — ily férfiut, — a közjó szerencséjére, — a közérzület kiragadja az öntudat megelégedésének a szerénység által kijelelt keretéből s példa gyanánt a közszeretet magas piedestáljára emeli, azon tartja, élteti és emlékét az utókor javára megörökiti!

Mi, kik szerencsések voltunk vezető karjának, fennköltt szellemének és nemesitő szivének hatását élvezhetni; — mi, kik egyházi, avagy világi téren egyaránt már tevőleges s hasznossá lenni törekvő polgárai vagyunk e hazának — s igen sokan, gyermekeinkben is élvezzük már Főtisztelendőséged bölcs vezetése alatt lévő főgymnasium áldásainak megujulását, — a mai örömmel várt napon, hálánk és szeretetünk eme nagy ünnepén, lelkünk egész enthuziasmusával üdvözöljük Főtisztelendőségedet s nyujtjuk át önnek, — felejthetetlen jótevőnknek, — ezen emléklapot és a nevét megörökitő ösztöndijról szóló oklevelet azon forró óhajunk kapcsán, miként:

A Mindenek jóságos Alkotója Főtisztelendőséged nemes életfolyását tegye hosszuvá és zavartalanná érdemei szerint; — mert eként biztos lehet a mélyen tisztelt szerzet, melynek méltó tagja, e város, melynek kimagasló polgára, sőt az egész haza, hogy szive, lelke áldást osztani meg nem szünik!

Szeretetünk s hálánk szolgáljon gyönyörüségéül ez életben; lelkének jutalmát amúgy is megadja az igazságos Ég!

Mély tisztelettel maradtunk a Főtisztelendő Igazgató urnak, Szeretve tisztelt volt tanárunknak Pécsett, 1895. évi május hó 27-én. Alázatos szolgái:

Dischka Győző, mint a végrehajtó bizottság elnöke. — Pintér Ferencz, mint a végrehajtó bizottság jegyzője s a többi volt tanitványok.

Inczédy meghatottságtól remegő hangon mondott köszönetet volt tanitványai üdvözletéért. Valóban az isten vezérelte őt erre a pályára, melyen ha volt is része tövisekben, ez a mai nap, a mikor végig néz harminc éven át volt tanitványainak diszes seregén, feledi a töviseket s csak a virágokat látja. Hosszu működése alatt sokszor küzdött testi bajokkal, szellemi elernyedéssel; előljárói nem is zárkoztak volna el kérelme elől, ha nyugalomra vágyott, de valahányszor arra gondolt, hogy itt kellend hagynia ezt a szeretett várost, a melyben s melynek vidékén szemtől-szembe szemlélhette tanitványai emelkedését, sikerét, mindannyiszor szakitott a nyugalomba vonulás gondolatával s ujult erővel folytatta működését a pályán, mely neki tanitványai boldogulásában oly édes jutalmat biztositott.

Ezután a megható jelenet után lépett az emelvényre Váradi Antal dr. s igazi költői hevülettel szavalta el ünnepi ódáját, melyet a költő szives engedélyével egész terjedelmében következőkben közlünk:

Inczédy Dénesnek

— Tanári jubileuma alkalmából. —

Üdvözletedre, mesterem, tanárom,
Hálás kebellel jő e nagy sereg.
Engedd, hogy hálateljes ihletéssel,
Vezérem, jóltevőm, köszöntselek!
Te magvetője ennyi szép jövőnek,
Pályánk alapját a ki alkotád,
Egy nemzedék áldását, én tanárom,
Hadd mondjam el lelkedre és reád.

Kit Isten annyi szent malaszttal áldott,
Hogy munkabiró életed delén
Magad körül láthasd az ifjuságot
Törekvő életének reggelén,
Magad körül lásd munkás férfiserget
Melynek ifjú lelkét Te ápolád:
Nézd, hálakönyes szemmel tisztel Téged
A mult s jövő, itt egy szellemcsalád.

Oh mester, mennyit álmodik a lélek
Jövőről, hivatásról egykorig.
S mikor az élet szirt-útjára lépett,
Hány messzenéző szempár megtörik . .
Hány magvető nem látja meg vetését,
De téged a nagy Isten azzal áld,
Hogy ifju munkád kalászba szökését
Örvendő, férfiszemmel megtaláld.

Te ajkadról szólott a szent igazság,
Te ajkaidról szólt nekünk a Hit,
Gondolni, tenni és hazát szeretni
Minket, Te mester, szózatod tanit.
Ki vélünk szemben mindig többet tettél,
Mint a mi kötelességed vala:
Köszönjük Istenünknek, hogy te lettél
Gyermekkorunk vezérlő angyala.

E lélek, melybe a tudás világát
Magyarok Istene csepegteté,
Oly egyenes, oly tiszta, mint a forrás,
Hogy a súgárzó nap mosolyg belé. . .
E lélekből meriténk. Tiszta csöppje
Egy élet szomjuságára elég.
Oh csoda-e, ha ünnepedre jövén,
Ezrek hálája mosolyog feléd?

Sokan lerázván iskoláik nyügét,
Eveznek habzó élet tengerén,
Felejtve multat, iskolát, vezérlőt,
Fészkét hagyó madár szokásaként,
De a kit életútra Te vezettél,
Az visszavágy feléd és nem feled
S mikor az élet utján küzdve munkál:
Úgy érzi, veled van, mindig veled.

Atyánk, barátunk, mesterünk, tanitónk!
Hogy minket ujra itt látsz, ne csodáld.
A kit Te tanitottál, ifjukorban,
Ki mesterére Tebenned talált,
Az tudja, mi a szeretet, a hála,
Annak szivében a Te képed él,
Az élte gyümölcsének javát hozva,
Eljő Tehozzád s ünnepelni kél.

Énnékem a sors intéző kezével
Lantot adott. Im, elhozom Neked.
Költő szivéből, mesterem, fogadd el
E téged zengő hálaéneket.
Nem olyan szép, miként pályafutásod,
Nem oly dicső, — — de hiszen melyik az?
Nem oly tartalmas, mint Te kincses lelked,
Egy érdeme dalomnak, — — hogy igaz . . .

Áldott legyen az oltár, melyre szived
Naponta rakja szent áldozatát.
Áldott az iskola, melyet vezérelsz,
Áldjon meg édes nemzeted, hazád . . .
Áldott legyen minden lépted, tanárom,
A melylyel nemzedékeket vezetsz.
Ez áldás, e kivánat, ez imádság,
Inczédy Dénes szép emléke ez . . .

Legyen munkás élted egy örökünnep,
Feléd sugárzó hála ünnepe.
Minden kalász, a melyet megérleltél,
Ez istenáldott utad hintse be.
Fonódjék minden babér homlokodra,
Melyet kezed táplált e föld szinén
S minden babér közt homlokodra első,
A legszerényebb szálljon: az enyém . . .

A közönség falrengető tapsai közt szoritotta keblére Incédy a jeles költőt, Vajda zirci apát is megölelte a jeles tanitványt.

A jelenlegi tanuló ifjuság képviseletében ezután Nagy Jenő VIII. oszt. tanuló üdvözölte megható szavakban a szeretett igazgatót, a mai ünnepélyt családi ünnepnek mondva, melyben a legifjabb családtag — a mostani tanuló ifjuság — igényli a legnagyobb szeretetet a családfőtől. Felajánlja az ifjuság nevében örök emlékül az egész nyolcz osztály diszes fényképeit.

Inczédy köszönettel fogadva az ifjuság üdvözletét és emlékadományát, inti őket, hogy lelküknek azt a fehér lapjait, melyre a tanári kar minden szép, jó és nemes iránti lelkesedést, kötelességtudást, hithüséget és hazaszeretetet irnak, őrizzék meg kegyelettel, akkor ő is mindig örömmel fog tekinteni a képre, mely ily derék ifjuságot varázsol eléje.

A „Himnusz“ magasztos hangjai közt oszlott el ezután az ünneplő közönség, magával vive oly megható jelenetek feledhetlen benyomását, melyek korunkban már valóban ritkitják párjukat.

*

Délután egy órakor diszes társaság gyült egybe a zirc-cisterci társház nagytermében fényes diszebédre. Ott voltak a kormány, megye, város, egyház, állami hatóságok, biróságok képviselői, a volt tanitványok hosszu sora stb.

Az ötödik fogásnál felemelkedett Kardos Kálmán főispán, éltette az apostoli királyt, ki első volt az igazi érdem felismerésében, mikor kitüntetésben részesitette a nap hősét.

Vajda apát a kormány jelenlevő képviselőjére, Klamarikra emeli poharát s a mai ünnepély összes tényezőinek köszönetet mondva, kivánja, hogy a mai nap hősét az isten a rendnek büszkeségére, a haza és egyház üdvére még sokáig ép erőben tartsa meg.

Klamarik min. tanácsos Vajda Ödön apátot köszönti fel, mint a közoktatásügy terén hű munkatársát, ki a kormányzása alatt álló renddel karöltve sok keserüséggel járó hivataloskodása közepette legtöbb örvendetes órát szerez neki a magyar tanügy felvirágoztatása körüli tevékenységében.

Wurster c. kanonok Inczédy volt tanitványai nevében fenkölt szavakkal üdvözli a mestert ezen az ünnepen, melyet az ünnepelt tanár által a kulturának emelt diszcsarnok zárkő-tételi ünnepéhez hasonlit.

Gyikos tanár a rendtársak nevében köszönti fel az ünnepeltet, kinek örömében ők főleg azért vesznek részt, mert szeretett rendtársuk és vezérük nemcsak birja minden ismerője és tanitványa szeretetét, de mert olyan férfiu, ki azt az általános szeretetet a legteljesebb mértékben meg is érdemli.

Váradi Antal dr. magas szárnyalásu remek beszédben köszönti fel a magyar zirc-cisterci rendet, melynek cimerében az éberség jelképe, egy daru áll egyik lábával követ fogva, hogy ha az álom erőt találna venni rajta, a lehulló kő uj éberségre intse. Ezzel az éberséggel tartotta ez a jeles rend a magyar középiskolai nevelést abban a nehéz korban, a mikor nemzetiségünket elnyomással fenyegette a ránk oktrojált idegen kultura. Arra a rendre emeli poharát, mely nem csak most terjeszti a hazafiságot iskoláiban, mikor az dicsőség, hanem kettőzött buzgalommal tette ezt akkor, mikor a börtön volt érte jutalmul kilátásba helyezve.

Inczédy kelt fel ezután s meghatottan vallotta be, hogy a szeretetnek ily elemi erővel való

megnyilatkozása oly kedélyhangulatba hozta, hogy gondolkozásának rendszeres fonalát alig képes megtalálni. Csak a kötelességérzet készteti, hogy felszóllaljon s hálás köszönetét nyilvánitsa mindazok irányában, kik tényezői voltak ennek a rá nézve feledhetlen napnak, élteti Kardos főispánt, Klamarik tanácsost, Spitkó tankerületi főigazgatót, Vajda apátot a pécsi megyés püspököt, tanártársait és tanitványait.

Békeffy Remig a 30 év óta Pécsett működött tanárok nevében köszönti fel valóban klasszikus beszéddel a jubiláns igazgatót.

Ágh Timót tanár ezután felolvasta az érkezett üdözlő iratokat és sürgönyöket. Üdvözlő iratokat küldtek Dulánszky megyés püspök, Pécsváros tanácsa, Spitkó tankerületi főigazgató, sürgönyileg fejezték ki szerencsekivánataikat Tallián főispán, Beöthy Zsolt, Förster Aurél, Percel Béni, Finácy pénzügyigazgató, Kammerer Ernő, Szalay Alfonz, Mikes Géza, Bermüller Ferenc stb. stb.

Beszéltek még Szuly János az apák nevében, üdvözölvén Incédyt, Moldoványi István dr. a tolnamegyeiek üdvözletét tolmácsolja, Magenheim belv. plébános és Anderle kakasdi plébános a világi papság üdvözletét nyilvánitják.

Váradi Antal második felszólalásában Erreth János képviselőhöz intézve szavait kiemeli, hogy az ellenzék azonnal interpellálja a kormányt, ha baj vagy hiba van, hogy segitsen, de most az igazi érdemet jutalmazza, nincs szava. Élteti a kormány képviselőjét Klamarik tanácsost és Vajda apátot.

Erreth János képviselő erre azzal riposztirozott, hogy az ellenzék kötelességét teljesiti, amikor a kormányt a hibák orvoslására sarkalja, de erre a jelen alkalommal szükség nincs, mert ahol Incédyről van szó, ott orvoslásra szoruló hiba nem is fordulhat elő. Ennek a férfiunak mai ünneplésében a legjellemzőbbnek tartja a tanitványok alapitványát, mert a kit igy tisztelnek meg azok, kik őt legjobban is merik, az a nemeslelkűségnek és önzetlenségnek valódi mintaképe lehet csak.

A lakoma a legemelkedettebb hangulatban a késő esti órákig tartotta együtt a diszes vendégsereget, mely bizonyára még soká fogja megőrizni ennek a szép napnak emlékét szivében.

*

Pécs város közönsége a következő szövegü levelet intézte az ünnepelt férfiuhoz:

Főtisztelendő Igazgató Úr!

Sok viszontagságot átszenvedett ős városunk, hogy a régi dicsőséghez közelebb vivő mai kulturális helyzetét ismét kiküzdhette, azon teremtő erőknek köszönhető, melyek a szép és nemes iránt itt mindég fogékony polgári szivben otthonosak, vagyis: a hazaszeretetnek, a közmüvelődésre törő vágynak, a közjóért működő férfiak iránti elismerés és hálaérzetnek!

Ezen igazság természetszerüvé teszi, hogy oly férfiut, — mint Főtisztelendőséged, — ki előrehaladásunk első rendü tényezőjét képező tanügyünk körében 1865. év óta mondhatni bámulatos szellemi erővel, buzgalommal s önfeláldozással már 30 éven át minden megszakitás nélkül terjeszti itt a müvelődést; aki köztörvényhatósági bizottságunknak és iskolaszékünknek is lelkes tagja, a városi kereskedelmi és ipariskolának példás buzgalmu alelnöke, tehát szellemi, szivbeli és jellembeli nagyságának kincseit, életének javát minden nemes irányban és kiválóan e város javára szentelte és szenteli, az elismerés a közszeretet és hálaérzet veszi körül!

Igaz, hogy szerény polgári körünk, kebelbeli tagjának ennél többet nem is tehet; ámde biztosithatjuk Főtisztelendőségedet, hogy sziveinknek valódi kegyeltje lesz mindig.

Ép ezért, — folyó hó 27-ke, — mint harminc éves tanári működésének jubileumi napja, nemcsak az önt tagjai közé sorozni szerencsés mélyen tisztelt nagyérdemü hazafias szerzetnek, nemcsak a jelenlegi és volt összes tanitványoknak, a hálás szülőknek, hanem e város minden nemesen gondolkodni képes egyéb polgárának is öröm ünnepe, lévén elengedhetlen kedves kötelességünknek ismerjük Főtisztelendőségedet ezen örömnap alkalmából a város egész közönsége nevében a legmelegebben üdvözölni, áldásos működésének nagy eredményeiért forró köszönetünket kifejezni s azon mélyen átérzett óhajunkat kijelenteni, hogy:

Az isteni gondviselés, mely Főtisztelendőségedet szerencsére e városnak javára juttatta, tartsa meg ön által hivatásának körében soha sem kimélt testi erejét a lehető késő korig épségben, hogy szellemének és szivbeli nemességének nagysága szerint a közmüvelődésnek hivatott apostola gyanánt működhessék még igen soká, s élvezze zavartalanul azon véghetetlen örömöt, minek lobogni kell szivében akkor, a midőn jubileum ünnepére a legigazságosabb Fejedelem trónjáról kiáradó kegysugarak is megvilágitják az ön hervadhatlan közérdemeit és a midőn látja volt tanitványainak ama valóban csak a legbensőbb szeretetből fakadható lelkesülését, mely az előttünk is felejthetetlen tanár nevére alapitott s a város közönség szavatos kezelésére bocsájtott ösztöndijjal a legszebb emléket emelte önnek; a mely elhatározás egyébként csakis Főtisztelendőséged nemesitő működésének következménye s élénk tanusága!

Őszinte nagyrabecsüléssel és igaz szeretettel maradtunk a Főtisztelendő Igazgató Urnak

Pécsett, 1895. évi május hó 24 én tartott tanácsülésünkből. Alázatos szolgái: Aidinger János kir. tanácsos, polgármester, Majorossy Imre főjegyző.

Hirek.

Pécs, 1895. május hó 27

— (**Tanulók majálisa.**) A szászvári iskolás gyermekek részére Rumbus Imre tanitó f. hó 25-én majálist rendezett az ottani erdőben. Volt cigányzene, jó mulatság nemcsak a kicsinyek, de a nagyok számára is.

— (**Harcászati gyakorlatok?**) Igen, egész bátran beválna „manővernek" a tegnap éjjeli verekedés a Czitrom-utcában. Bősz civilek, még vitézebb közharcosok s rózsás kedvü konyha-hölgyek voltak a harctéren; hogyan, hogyan se, elég az hozzá; összekülönböztek. Nagy mérvben folyt már a verekedés, mikor figyelmessé lett a rendőrség s szétugrasztotta az egymás romlására törekvő fiatalságot.

— (**Elhóditott kedvencek.**) A fővárosban szervezkedő vigszinház, a mely a jövő év május havában kezdi meg működését, személyzetének nagy részét már szerződtette. A mi szinházunktól Balogh Etelt már szerződtette és Kalmár Piroskával már annyira haladtak a tárgyalások, hogy a szerződés aláirása csak napok kérdése. A mennyire szivből örvendünk a pécsi közönség két kedvencének karriérjén, épp annyira sajnáljuk elvesztésüket. Vigasztal különben az, hogy az idei téli évadban még mi pécsiek gyönyörködhetünk müvészi játékukban.

— (**Ujitás a kocsisok között.**) Mai naptól fogva a Majláth-téren, buzatéren és a városi közkórház előtti téren 10—10 bérkocsi áll állandóan a nagyközönség kényelmére. El van tehát kerülve ama kellemetlenség, hogy a külvárosban lakó nép ha kocsit akar, kénytelen előbb a Széchenyi-térre kutyagolni.

— (**Irodalmi szarka.**) Balog István, lapunknak is dolgozó társa, városunkban sokak előtt előnyösen ismert édesszavu, galamblelkü, isten kegyelméből való poéta, a kit ismer a mi közönségünk több mint tiz év óta, hisz itt élt köztünk, itt irta legszebb verseit, melyek a pécsi sajtóban annak idején napvilágot láttak, soha se hitte volna, hogy a lapunkban is megjelent „Igaz könyek" cimü hangulatos költeménye még alkalmatlanságot fog neki szerezni. Ez a költemény szó szerinti szövegében megjelent a szegzárdi „Tolnavármegye" cimü lapban is. Hogy itt is megjelent, abban ugyan semmi szokatlant sem látunk, mert a szép verset mindenütt szivesen olvassák, csak egy a bökkenő a dologban, hogy a „Tolnavármegye" cimü lapban a vers alatt dr. Wodiáner Sándor neve figurál, mint szerzőé. És most jön a java. Tolnamegye széke abban a kedves helyzetben van, hogy három helyi lap felett is rendelkezik. A másik lap a „Tolnamegyei Közlöny" két héttel utóbb ugyancsak hozza az „Igaz könyek" et, de az igazi szerzőjének: Balog Istvánnak nevével. Lőn erre nagy gaudium Szegzárdon. Ez a csemegéje hetek óta a szalonoknak és a kávéházi asztaloknak. Ki hát az igazi plagizator? A mi Balogunk, figyelmessé tétetvén a szárnyatlan szarka viselt dolgaira, haladéktalanul közzéteszi nyilatkozatát a „Tolnamegyei Közlöny"-ben és leleplezi a plagiátort. Az ipse, a kinek nevét most halljuk először, nem hogy bocsánatot kért volna a költemény irójától, nem. Még neki áll fölebb s pökhendi, cinikus, rút fondorkodással, nem átallja a viszontnyilatkozást azt irva a szegzárdi lapok vasárnapi e hó 19 ik számának nyiltterében — hogy ő azt a kérdéses és több lapban megjelent verset — szórul szóra már 1889-ben megirta, sőt azt „több vidéki lapban" meg is jelentette. Balog, hogy az e fajta irodalmi tolvajokat annak rendje módja szerint megfenyitse és leálcázza, most irodalmi juryt állitott. Az „Otthon" irói és müvészi kör két tagját: Sziklay János dr.-t és Szávay Gyulát nevezve meg bizalmi férfiainak, az ő kezükbe tevén le a corpus deliktiket, egyben megbizza őket, hogy az állitólagos szerzőt hivják föl az ő bizalmi emberei megnevezésére — ha ugyan valaki enged a szarka kérelmének — és egyben az ő 1889-iki állitólagos lapjainak beküldésére. Ez az „Igaz könyek" históriája, mely néhány kellemetlen percet szerzett Balog Istvánnak, a kinek irodalmi tisztes neve az ilyen zerók megnyilatkozása dacára megmarad az ő hófehér tisztaságában. A magunk részéről egyébként csak helyeselni tudjuk Balog István erélyes föllépését. Az olyan alakoknak, akik a más versét bitang jószágnak tekintik és pávatollként tüzik a kalapjuk mellé, az irodalmi berekben helyük nincsen. Hadd pusztuljon a férgese.

— (**Tüzoltó mulatság.**) A b. felsőmindszenti tüzoltó egyesület f. évi junius hó 16-án jónak igérkező „Juniálist" rendez. Mint értesülünk a környékben levő intelligencia epedve várja e minden évben sikerülni szokott mulatságot,

— (**Elveszett — megtaláltatott.**) Tegnap reggel történt, hogy az öreg Spitzer Zsiga az Engel féle gőzfürdőben ereklyét képező aranyóráját elvesztette. A kétségbe esett öreg csak egy álmatlan éjszakát töjtött, mert a rendőrség ma már átadta az elveszett órát Spitzernek.

— (**Hódit a magyar szó.**) Péca-bányatelepen, a társasági iskolákban a hittani zárvizsgálatok f. hó 25-én tartattak meg. A kerületi esperesen kivül jelen voltak: Wiesner Rajmár társasági igazgató, az összes tanitók és szép számu közönség. A tannyelv Wiesner igazgató működése óta kizárólag csak magyar. A tanulók igen szép feleleteikkel gyönyörködtették a jelenvoltakat. Az V-ik és VI-ik osztálynak énekkara az osztályokba indult vendégeket Kölcsey Hymnuszával igen kellemesen lepte meg. Mily változás Wiesner és Schmidt óta! Most már az idegen is, ha Coloniába megy, tudja, hogy Magyarországban van Pécs-bányatelep és nem Württenbergben. Éljenek az uttörök: Wiesner s a tanitóikar

— (**Országos vásár.**) A pünkösdi országos vásár, mely egyike a legélénkebb vásároknak, ma kezdődött meg a szigeti külvárosi nagy vásártéren. A kereslet, mint a tavaszi vásároknál szokott, igen nagy volt; ilyenkor szerzik be a falusi gazdák a nyári munkára szükségeltető ló és marhaerőt. Szarvasmarhák, lovak, más vásári cikkek nagy számban hajtattak fel.

— (**Gomba-mérgezés.**) Baumann János szászvári lakos május 25-én gombát hozott és felesége azt annak szokása és módja szerint vacsorára elkészitette. A négy tagból álló család azt jó étvágygyal el is fogyasztotta, különösen jól hozzá látott a kifáradt bányamunkás fia; vacsora után mind lefeküdtek, azonban az éjféli órában az öreg elkezdett fészkelődni és lármát csapott úgy, hogy a vele egy udvarban lakó szomszédja felébredt és oda ment ablakából, hallotta, hogy folyton az ördögöt üzi, eszébe jutott a jó szomszédnak, miután volt egyszer szerencséje ily esetet szemlélhetni, az a gondolata támadt, hogy ezek bizonyára gombát vacsoráltak, a mi mérges volt. A szomszéd mit sem szólott, azonnal az orvoshoz futott. Kreiner József t. j. orvos a hely szinére sietett, hol ugyancsak a legnagyobb zavarban találta a gombaevőket. Szerencse, hogy orvos volt a községben, ki fél éjszakáját a betegek mellett töltötte. A fiut csak reggel birta eszméletre hozni; ha gyors orvosi segély nincs, mind a négyen meghaltak volna.

— (**A gyujtogató.**) Miklós Ferenc vargai lakos azzal állt nemtelen boszut a falujabeli haragosain, hogy felgyujtogatta a házaikat. De a csendőrség gátat vetett Miklós Ferenc további működéseinek s most a gyujtogatót a pécsi kir. tábla nyolc évi fegyházra itélte.

— (**Successive.**) Márton ur sokszor és nagyokat iszik, ergo Márton ur sokszor és nagyon is pityókos. A feleség nincs az állapotokkal megbékülve s igy oktatja Márton urat:

— Ne igyál egyszerre annyit fiacskám, hanem csak lassanként s mindig keveset. Minden dologban tarts szépen mértéket; főelved legyen: successivel

Márton ur másnap elmarad hazulról s csak harmadnap reggel vetődik haza. A menyecske pittegpattog, de Márton ur imigy adja vissza az attakkot:

— Aranyos, én már tegnap estve kilenckor elindultam haza felé s csak a te oktatásodat követtem, hogy ma reggel értem haza. No mert hát úgy successive lépegettem.

— (**Kitett csecsemő.**) A lelketlen anyák mintaképe Tischler Ilona, ki néhány napos csecsemőjét a biztos veszélynek tette ki f. évi ápril hó 7-én. Tischler Ilona cseléd leány a pécsi közkórban egy leánygyermeknek adott életet, s mikor a korházból kiszabadult, Gilvánfára indult, s utjában a szegény gyermeket az országuton, a csertkuti csárda közelében egy hid mellé tette, ő pedig folytatta utját. Körülbelül félóra multa néhány patacsi asszony jött az emlitett országuton, figyelmesek lettek a gyermeksirásra, igy találták meg s mentették meg a haláltól Tischler Ilona gyermekét. A kir. törvényszék 1 évi börtönre itélte a lelketlen leányt; fellebbezett.

— (**Halálozás.**) Mészáros (Peschitz) Vincéné szül. Beierlein Anna f. évi május hó 25 én éjjel ½ 12 órakor életének 63. évében megszünt élni. Hült tetemeit f. évi május hó 27-én d. u. ½ 5 órakor kisérik öröknyugalom helyére.

— (**Tolvaj borbély inas.**) Megirtuk volt annak idején, hogy Laudon Aladár borbély inas f. évi ápril hó 10 ike és 21-ike között öt izben meglopta a Matros-féle üzletet. A betört ablakon behatolt a bolthelyiségbe s onnan a rendesen otthagyott 10 frt készpénzt eltulajdonitotta; végre rajta vesztett, mert a bent őrködő rendőr nyakoncsipte az amicét. A kir. törvényszék 3 havi fogházra itélte Laudon Aladárt, ki meg is nyugodott az itéletben.

— (**Ruhatolvaj.**) Herner György mesterlegény ismeretséget kötött az elmult télen Német Julcsával. A mint egy kis szabad ideje volt, átrán dult Torjánczra, hogy láthassa kedvesét, a szép Julcsát. Ismeretségük oly bizalmas viszonynyá fejlődött, hogy Herner mindennapos vendég lett a háznál. De kibujik a szeg a zsákból! Herner György az ismeretséget arra használta fel, hogy kedvesétől pénzt, s más értékes dolgot lopogatott, – s megugrott. Nemsokára e történtek után a pécsi korházba került, honnan azonban f. évi február 12-én elbocsáttatott; mielőtt bucsut vett volna, Gáspár Vince beteg kollegája ruháit is magával vitte. A kir. törvényszék 1 évi börtönre itélte Hernert, ki meg is nyugodott az itéletben.

— (**Országos Nemzeti Szövetség.**) Az uj városháza nagy közgyülési terme — mint budapesti tudósitónk irja — rég látott együtt olyan előkelő, a társadalom minden osztályából való nagy közönséget, mint amennyi ott tegnap az Országos Nemzeti Szövetség megalakulása alkalmából együtt volt. Nyolc-kilencszás ember szorongott a padokban s a terem karzatán, amikor a gyülés délelőtt 11 órakor megnyilt. A gyülést Bochkor Károly egyetemi tanár, a szervező bizottság elnöke nyitotta meg, aki a megalakuló közgyülés elnökeül Péchy Tamást ajánlotta, kiért Ambrozovits Béla min. tanácsos vezetése alatt küldöttség ment. Hosszas éljenzéssel fogadták aztán Péchy Tamást, aki elfoglalván az elnöki széket, kijelentette, hogy örömmel fogadja a megtisztelő bizalmat, mert a megalakulás előtt levő egyesület minden magyar ember támogatására érdemes. Hissen a nemzetiségi elégületlenségek megszüntetésén és a munkásnyomor enyhitésén fog fáradozni az egyesület s ez minden igaz hazafinak ideálja. (Ált. helyeslés.) A jegyzőkönyv vezetésére Grexa János egyetemi kvesztort kéri fel. Ezután Bochkor Károly egyetemi tanár szólalt fel és szép beszédben fejtegette az egyesület megalakulásának szükségét s azt, mi adott annak életet. A teremben lelkes éljenzés és taps zugott fel, melynek elcsendesültével Szentiványi Kálmán orsz. képviselő azt inditványozta, hogy a közgyülés a szervező bizottság által előkészitett alapon mondja ki a szövetség megalakulását és fogadja el az alapszabálytervezet. Miután ez egyhangu határozattal megtörtént, az egyesülethez való csatlakozást jelentette be Martos Ferenc az egyetemi kör és az országos diákszövetség, Bertalan Lajos a budai pedagógium, Rottenberg Jenő a magántisztviselők orsz. egyesülete és Engel Tóbiás a nemzeti demokrata-munkáspárt nevében. Erre a választásokat ejtették meg, még pedig Halász Ferenc kir. tanácsos-tanfelügyelő inditványára közfelkiáltás utján. Elnök lett Szapáry Gyula gróf, társelnökök: Hodossy Imre, Jókai Mór, Justh Gyula, Péchy Tamás és Teleki Géza gróf; alelnökök: Bartha Miklós, Chorin Ferenc, Esterházy Mihály gróf, Förster Nándor, Hoitsy Pál, Nagy István és Tibád Antal. Ezekhez még a szövetségtanácsba 185 tagot választottak, az igazgatóság pedig, mely összesen 150 tagból áll, a következőkép alakult meg: elnöke Bochkor Károly dr. lett; társelnökök: Matók Béla, Gelléri Mór, Horváth János dr., K. Jónás Ödön; alelnökök: Barthos Andor dr., Déry Gyula, Pacholek György, Molnár Viktor dr; főjegyző Haáger Vilmos dr; jogtanácsos Pollák Illés dr; titkárok Gálffy Dénes dr., Grexa János, Lehoczky Antal dr., Szikora Zoltán, Rottenberg Jenő.

— (**Kutyára bista a hájat.**) Kamerlin Sebestyén timár legény hosszabb ideig feküdt a korházban. Folyó évi március hó 11-én meglátogatta őt Pozednik János régi ismerőse, kit beszéd közben megkért, venné magához őrizetre 21 frt 46 kr készpénzét és ezüst óráját. „Nagyon szivesen!“ — mondja az álszivü barát, s el is bucsuzott Kamerlintől magával vive a reábizott tárgyakat. Alig távozott el a kórházból, az órát eladta, a pénzt pedig elköltötte. A kir. törvényszék hat havi fogházra itélte a csaló Pozedniket, ki bele is nyugodott a méltányos itéletbe.

— (**Ujitások a postahivatalban.**) Üdvös és hasznos intéskedések történtek a helybeli m. kir. postahivatalnál Mint a pécsi posta és távirda igazgatóság részéről értesülünk f. évi junius hó 1-ével az utalvány kifizető osztálynál még egy pénztár lesz, igy a közönség még egyszer olyan gyorsan lesz kielégitve, nem történnek meg a hosszu ideig való várakozások; továbbá ugyan azon naptól kezdve a kocsipostai és levélpostai kézbesitést egymástól különválasztva, más-más egyének kezelik, e célból a levélhordók számát 2-vel nagyobbitja az igazgatóság; azon naptól kezdve ugyanis a kocsipostai küldemények kézbesitését 4, a levélpostai anyag kézbesitését pedig 8 levélhordó fogja teljesiteni.

— (**Tűz.**) Mult szombaton délelőtt ½ 11 órakor Német-Bolyban Szieberth Jánosnak a községen kivül levő nagy szalmakazalja kigyulat és másnap délelőtt 10 óráig égett. A tűz oka gyujtogatás; a gyujtogatót azonban nem sikerült kipuhatolni. Az elhamvadt szalma értéke 50 frt. A kazal nem volt biztositva.

— (**A gazdák tejcsarnoka,**) hogy a Schulz-féle nagy telepet nem kevés költséggel megvásárolta, valójában komoly munkának néz elébe. Nem kevesebbet akarnak, mint egy mintaszerüen berendezett, minden igényeket kielégitő tejcsarnokot s egy teljes komforttal berendezett sajtgyárat létesiteni. Hogy e célt mentül jobban elérhessék a gazdák tejcsarnoka egyenesen a földmivelési miniszterhez fordult jó tanácsért s nem hiába, mert már a tegnapi nap folyamán itt járt Nagy Vince, mint a miniszter kiküldötte, hogy a rendelkezésre álló épületeket s a telket megtekintve, a kivánt javaslatokat megtegye. A tejcsarnok részéről Ivánkovits István, Ótócska Géza, Szily Tamás szövetkezeti tagok és Szigriszt Lajos igazgató vettek részt a szemlén s a miniszteri biztos javaslatára abban egyeztek meg, hogy a tejcsarnokot, melyet sajtgyárral kapcsolnak egybe, teljesen ujonnan, a telek utcai vonalára, a Madarász-Szontagh féle gőzmalommal szemben épitik meg. A fennálló épületeket majd csak mellékhelyiségekül használják, illetve részben bérháznak hagyják meg, a meglévő nagy utcai épület pedig az igazgató lakásául s esetleg irodául fog szolgálni. Az eszközölt fölmérések után a miniszteri kiküldött kijelentette, hogy a tervezetet az országos tejgazdasági fölügyelőségnél azonnal kidolgozni fogják és Pirkuc János, miniszteri titkár, országos tejgazdasági fölügyelő még e hét folyamán már a kész tervezettel Pécsre jön, hogy a tejcsarnok és sajtgyár legtökéletesebben való létesithetése érdekében a szükséges végleges intézkedéseket megtegye. Fontos Nagy Vince tanár azon kijelentése, hogy az élelmi cikkek s legkivált a tej és egyéb tejtermékek értékesitésére vonatkozó törvényjavaslattal a miniszteriumban már teljesen elkészültek s hogy az még ez év folyamán lesz életbe léptetve. Nagyfontosságu törvényjavaslat ez s oly intézkedéseket tartalmaz, mely a nagyközönséget különösen a tejjel üzött megmérhetlenül káros következményekkel járó visszaélésektől fogja megóvni. A tervbe vett nagyméretü tejcsarnoknak igazi létjogosultsága majd csak eme törvény életbeléptetése után lesz igazán szembeötlő. Ma csak mintegy 3000 liter tejet szállitanak be a gazdák tejcsarnokába, de mert a gazdák között mozgalom indult a tehenészetük nagyban való fokozására s mivel az uj, teljesen reális alapokra fektetendő tejcsarnok szövetkezetébe az összes nagyobb tejgazdaságok tulajdonosai nemcsak a Baranya,-Somogy- és Tolna megyékből, hanem az uj vasut megnyiltával a szlavoniai nagybirtokosok egy része is belépni készül: az uj telepet mindjárt 8—10,000 liter tej kezelésére, illetve földolgozására rendezik be. Hogy a tehenészet Baranyában s a szomszédos megyékben magas nivón áll, ez nem uj dolog s ezt igen jól tudják fönnt a miniszteriumba is s főleg ennek tulajdonitható, hogy ez uj vállalkozás iránt a kormány is oly nagy érdekkel viseltetik. Mi pedig csak örvendhetünk, hogy egy ily a közegészségügyre nagyfontosságu intézménnyel városunkat gyarapodni látjuk.

TÁVIRATOK.

— **A szolnoki pártgyülés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Kossuth Ferenc, Juszth Gyula és igen sok pártunkbeli képviselő tegnap Szolnokra mentek, a hol óriási lelkesedéssel fogadtattak. Szewald ottani pártelnök szavai után, — aki a szolnokiak nevében bár fájdalommal vette tudomásul a párt különvállását, de Juszth Gyula iránt bizalommal viseltetnek, mert remélik, hogy nemsokára ismét egyesülni fognak a tiszta függetlenségi elvek alapján, — Juszt Gyula, a kerület képviselője szólott. Sokáig tűrte — ugymond — a pártoskodást, cselszövényeket; de mióta az egyházpolitika napirendre került, nem volt meg a pártban az elvi egység, nyiltan agitáltak az egyházpolitika ellen, és igy a szakadás elkerülhetetlen volt. Kossuth Ferencet, midőn szólani kezdett, hosszu, riadó éljenzéssel fogadták. Elmondja, hogy azért csatlakozott a Juszth-párthoz, mert ez jár a helyes uton. Eljön az ideje, hogy a nemzet szabadon válaszszon a két párt között és nem lesz nehéz a választás. Kéri a népet, hogy azon az uton járjon, a melyen ő, Kossuth Lajos nevének örököse jár. Ezután a párt szervezésére nézve határozati javaslatot fogadtak el. A gyülés után diszlakoma volt, a minek befejeztével Kossuth Ferenc visszautazott Budapestre; Juszth Gyula pedig Papp Elek és Tóth János képviselők társaságában kocsikon Rákóci helyiségbe hajtatott beszámolóját elmondani. Fanatizált asszonyok, felbujtogatott éretlen suhancok folyton belekiabáltak beszédébe, éljenezve a néppártot. Beszéde végén Juszth kijelentette, hogy ha a polgári házasság bajt okozna és egy év mulva eljönnek önök hozzánk és azt mondják, hogy önökre is bajt hozott, le fogom tenni a mandátumot. Papp Elek beszédét meg se hallgatták, folyton azt kiabálták, hogy pogányokká akarnak bennünket tenni!

— **Haldokló közoktatásügyi tanács.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap, valamint ma délelőtt értekezlet volt a kultuszminiszteriumban Wlassich miniszter elnöklete alatt az orsz. közoktatásügyi tanács megreformálása tárgyában.

— **Bécsi lóversenyek.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A tegnapi bécsi, illetve freudenaui lóversenyen a százezer koronás Derbydijat Pécsi Andor és Wahrmann Richárd Tokio nevü lova kanterben tiz lóhoszszal megnyerte. A tribünön több főherceg volt jelen.

— **Választások Olaszországban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az általános képviselőválasztásoknál a kormány nagy többségben van. Crispit egyszerre kilenc helyen választották meg.

— **Installáció.** (A „Pécsi Figyelő eredeti távirata.) A balázsfalvai görög szertartásu érsek beigtatási ünnepsége tegnap ment végbe rémséges hosszu szertartások mellett. Minden oláhul ment, csupán a kinevezési okmány felolvasása magyarul. A templomi aktus befejezte után az üdvözlő küldöttségek sorát Szathmáry György miniszteri tanácsos nyitotta meg, a ki Wlassich miniszter nevében üdvözölte az érseket. Mihály érsek megköszönte a miniszter figyelmét, egyben igérte az állam és az egyház közti jó viszony ápolását. Két órakor nagy bankett volt, melyen az érsek latinul a pápát és oláhul a királyt éltette. Szathmáry az érseket köszöntötte fel, különösen hangsulyozva a hazaszeretetet.

Felebbviteli ügyek a pécsi kir. törvényszéknél.

Május hó 28.

1. Milder Gábor — Szingstein János délelőtt 8½ óra.
2. Taussig Zsigmond — Macskási Lizi délelőtt 9½ óra.
3. Weisz J. M. Mihály örökösei = Reichmann Izrael délelőtt 10½ óra.

Május 30-án

1. Dobszay Antal — Bodai András és neje délelőtt 9 óra.
2. Maul Frigyes és neje — Busz Antal és társa délelőtt 10 óra.
3. Pöpl Ferenc és társa — Schnell Henrik délelőtt 11 óra.

Szerkesztői üzenetek.

Kár érzékenykedni. A „P. N.“ tegnapi számában reklamálja főszerkesztője nevét, mely egyik régebbi hirünkből — őszintén szólva — elnézés folytán négyszer maradt ki. Ime, most utólag pótoljuk:

Lenkei Lajos.
Lenkei Lajos.
Lenkei Lajos.
Lenkei Lajos.

Ha még többet is kivánnak, rendelkezzenek velünk.

Dr. Prometheüsz Helyben. A küldöttekből egy beválik; a többi is kisebb javitással. Persze, mielőtt kiadnók, tudni akarjuk, — legalább mi — hogy ki a szerzőjük. Látogasson meg bennünket.

Laptulajdonos SZAUTTER GUSZTÁV
Felelős szerkesztő PLEININGER FERENC.
TAIZS JÓZSEF kiadó.

Hirdetés.

Megvételre kerestetik
egy jó karban lévő
féderes kocsi.
Czim a kiadóhivatalban.

Nyomatott Taizs Józsefnél Pécsett. 1895.